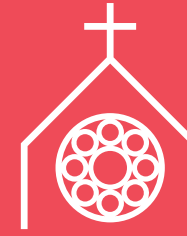

Ystävät ympäri maailmaa

SUOMEN 1859
LÄHETYSSEURA

Ystävät ympäri maailmaa

Lähetys- ja kansainvälisyyskasvatusmateriaalia 5-10-vuotiaille

Tässä puuhaa seurakunnan lapsi- ja varhaisnuorisotyöhön! Materiaali sisältää kertomuksia ja niihin liittyviä hauskoja tehtäviä, askartelua, leikkejä ja lauluja. Käytä kerhoissa, pyhäkoulussa ja retkillä!

Aineisto on valittu kirjasta Ystävät ympäri maailman. Sen ovat toimittaneet Marja Heimala ja Pirkko Kilpi. Piirrokset ovat Inge Löökin. Hassut asennot -pelin piirrokset ovat Merja-Leena Määttälän. Aineisto julkaistaan verkkomuodossa kaikkien oikeudenomistajien luvalla.

Sisällys

Botswana	3-6	Taiwan	16
Gakemopi ei voi kävellä	3	Herra Su	16
Botswanassa ja Suomessa: vastakohtaharjoitus	4	Kiinalainen voimistelu	16
Hassut asennot	4-6		
Kiina	7-9	Tansania	17-18
Piu Jan käy lelulainaamossa	7	Nelu lähetyslentäjän kyydissä	17
Keskustelu	7	Nelu sairastui	18
Mitä kerrostalossa tapahtuu?	7-8	Etsi samanlaiset lentokoneet	18
Tee kiinalainen lyhty I	8		
Tee kiinalainen lyhty II	9	Thaimaa	19-20
		Terveisiä banaanipuun päiväkodista!	19-20
Pakistan	10	Thaimaalainen kirjoitus	19
Lubna menee kouluun	10	Oravanpesäleikki	20
		Palloleikki	20
Papua-Uusi-Guinea	11-12	Suomi	21-22
Badruwame on raamatukääntäjä	11	Tunnetko Tungin	21
Havainnollistaminen ja keskustelu	12	Keskustelua	21
		Vietnamilainen perhoslaulu	21
Senegal	13-15	Tung, laulu	22
Kaivo täyttyy, Kristina Fernström	13		
Rakennetaan kaivo	14		
Kaivolaulu	14		
Vuodenajat Suomessa ja Senegalissa	15		

Ystävät ympäri maailmaa

BOTSWANA

Gakemopi ei voi kävellä

Gakemopi tuijotti oviaukosta ulos. Hänen ruskeat silmänsä seurasivat tarkkaan, miten apinat leikkivät läheisen metsän reunassa. Aasit, lehmät ja vuohet maleksivat heinikossa. Aurinko porotti.

”Voi, kun Jefri ja Stil tulisivat pian”, Gakemopi huokaisi. ”Olisi paljon mukavampaa, kun veljet olisivat sisällä. He nostaisivat minut istumaan ja leikkisivät kanssani tai veisivät minut kärryissä ulos.”

Gakemopin koti on keskellä kuuminta Afrikkaa, Botswanassa, pienessä pyöreässä majassa. Lattia on kuoppainen maalattia, seinät ohutta puuta ja mutaa. Silloin kun sataa, peltikatto rummuttaa niin, että korvat ovat haljeta.

Aamusta iltaan Gakemopi onkin vain kotona, majan lattialla. Isän, äidin ja muiden lasten huovat on kääritty seinän viereen, vain Gakemopi makaa peitteellään.

Kun Gakemopi oli neljävuotias, hän juoksi ja leikki niin kuin muutkin lapset. Mutta sitten tuli kova kuume. Eräänä aamuna Gakemopin jalat eivät totelleet: hän ei voinut nousta seisomaan, hän ei pysynyt edes istumassa. Gakemopi oli halvaantunut.

Jonain syyspäivänä, kun tuuli ryöpytti hiekkaa, ilma oli hienosta pölystä harmaa ja aurinko helotti kuumasti, kodin ovelle saapui vieras. Gakemopin mielestä ihan hassun näköinen nainen, jonka iho oli kokonaan niin vaalea kuin Gakemopin kämmenpohjat ja tukka suora kuin isäleijonan harja. ”Oletteko olemassa?” kyseli tulija. ”Kyllä”, sanoi äiti. ”Oletteko hyvin olemassa?” hän jatkoi. ”Kyyyl-lä”, änkytti äiti arasti. Vieras huomasi, miten surullisesti Gakemopi katsoi häntä. ”Pait-paitsi tämä meidän tyt-tömme.” Outo tulija tuntui äidistä hyvin turvalliselta, ei yhtään niin pelottavalta kuin kylän noita. Ensi kerran äiti uskalsi kertoa kaiken Gakemopin sairaudesta ja perheen suuresta huolesta tytön tähden.

”Mietitäänpä, voidaanko Gakemopia auttaa. Olen tullut sitä varten tähän kylään. Olen sairaanhoitaja lähetyssairaalaista”, vieras jutteli. Isä vei Gakemopin sairaalaan, jossa häntä hoidettiin kauan. Apu saapui kuitenkin liian myöhään. Leikkaukseen ei auttanut.

Suomalainen sairaanhoitaja hankki tytölle kärryt, joilla häntä voitiin vetää hiekassa ja viedä kirkkoonkin. ”Minun autoni”, säteili onnellinen matkustaja, kun Jefrin ja Stil kiskoivat häntä.

Kerran suomalainen sairaanhoitaja tuli hakemaan Gakemopia leirille. Sinne tuli muitakin vammaisia. Joku ei osannut puhua, joku ontui pahasti ja jonkun käsi oli aivan koukussa. Oli poikia, tyttöjä, miehiä ja naisia, vanhoja vaarejakin.

Gakemopin mielestä voimistelutunnit olivat erityisen hauskoja. Gakemopi opetteli kierittelemään hiekassa. Äitikin nauroi, kun hän näki onnellisen tytön.

”Äiti, äiti, opetellaan kotona kirjaimia”, Gakemopi pyysi kotimatalla. Hän puristi sylissään nukkea, jonka lapset olivat lähettäneet Suomesta. ”Tiedätkö, äiti, minusta päivät eivät tunnu enää ollenkaan niin pitkiltä kuin ennen. Olen saanut monta uutta ystävää. Kuule, minusta tuntuu kuin apinatkin tuolla metsän laidassa olisivat tulleet paljon iloisemmiksi. Koska taas mennään leirille ja kirkkoon? Pyydetään isäkin mukaan. Pyydetäänhän?” jutteli iloinen tyttö vaunuissaan.

”Rakas tyttömme”, äiti sanoi nostaessaan Gakemopia kärryistä majan matolle. ”Sinä opetat meille iloa.”

Botswanassa ja Suomessa: vastakohtaharjoitus

Harjoituksen tarkoituksena on auttaa lasta eläytymään botswana-
laiseen ja suomalaiseen ympäristöön vastakohtia käyttäen.
Kehota lapsia toimimaan edellä kuvatulla tavalla.

Suomessa

Olet Suomessa
jääpuikko, kylmä,
kova, oikein tiukka

Suomessa lapioit
kevyttä, tuoretta
lunta

Suomessa kävelet
kostealla, kasteisella
ruoholla

Suomessa vedät
pulkassa pikkusiskoa/
veljeä

Suomessa olet
sykkyrällä oikein
pienenä niin
kuin siili

Botswanassa

Botswanan kuuma
aurinko lämmittää ja
jääpuikko sulaa

Botswanassa
kaivat lapiolla
painavaa hiekkaa

Botswanassa
kävelet paljain
varpain pehmeän
lämpimällä hiekalla

Botswanassa työnnät
kärryissä pikkusiskoa

Botswanassa
ojentelet kaulaasi
kuin kirahvi ja
syöt puitten lehtiä

Hassut asennot

Tee peli. Tulosta kortit seuraavilta sivuilta. Kopio
kuvat kartongille tai liimaa paperi pahville. Leik-
kaa. Isoa ryhmää varten tarvitaan kahdet kortit.
Kortit pysyvät paremmin leikkijöiden välissä, jos
ne ovat riittävän suuria.

Leikki tapahtuu pareittain. Ohjaaja jakaa kortin
kullekin parille. Parit asettavat kortin kuvassa
olevalla tavalla väliinsä ja jäävät siihen asen-
toon. Ohjaaja jakaa lisää kortteja leikkijöille niin
kauan kuin he kykenevät pudottamatta pitämään
ne välissään. Kortin pudottanut pari putoaa lei-
kistä pois. Leikki päättyy, kun viimeinenkin pari
on pudottanut kortin.

Samoilla korteilla voidaan leikkiä myös möyk-
kypatsasta. Lapset ovat piirissä. Kaksi lasta on
keskellä. Ohjaaja jakaa jokaiselle kortin. Lapset
muodostavat möykkypatsaan asettamalla vuorol-
laan korttinsa kuvan osoittamalla tavalla itsensä
ja toisen leikkijän väliin. Patsaan muodostaminen
aletaan piirin keskeltä. Leikki päättyy, kun patsas
on valmis.

KÄSI-PÄÄ

KÄSI-PÄÄ

NENÄ-POSKI

NENÄ-POSKI

NENÄT

NENÄT

NENÄ-SORMI

NENÄ-SORMI

KÄSI-SELKÄ

KÄSI-SELKÄ

POLVET

POLVET

KYYNÄRPÄÄT

KYYNÄRPÄÄT

KÄSI-POLVI

KÄSI-POLVI

KYVNÄRPÄÄ - KORVA

KYVNÄRPÄÄ - KORVA

OLKAPÄÄT

OLKAPÄÄT

KORVAT

KORVAT

KÄSI - OLKAPÄÄ

KÄSI - OLKAPÄÄ

JALAT

JALAT

PEPUT

PEPUT

VATSAT

VATSAT

JALKA

JALKA

KIINA

Pui Jan käy lelulainaamossa

"Äiti, arvaa mitä, meidän lähelle on tullut lelulainaamo", Pui Jan selittää äidilleen. "Mistä sellaista kuultit?" kysyy äiti. "Päiväkodissa kerrottiin. Ajattele, äiti, A-Ho on käynyt siellä jo kaksi kertaa. Sieltä saa lainata leluja kotiinkin. Saanko minäkin mennä lelulainaamoon?"

Pui Jan, Täydellinen Armo, on juuri palannut äidin kanssa päiväkodista. Luumun perheen kuusi-henkisessä perheessä on päivän rauhaisin hetki. Isoäiti on mennyt torille ostamaan tuoreita vihanneksia päivällistä varten. Isosisko ja veli ovat koulussa. Isä tulee työstä vasta iltamyöhällä.

Pui Jan syö iltapäiväriisiä. Äiti ompelee ja vilkaisee silloin tällöin televisiota, joka on auki, vaikka kukaan ei varsinaisesti katso sitä. Ompelukoneen tasainen, unettava surina täyttää huoneen. Tähän aikaan Pui Jan menee tavallisesti päiväunille. Mutta ei tänään! Nyt on tärkeämpää tekemistä.

Äiti ja Pui Jan ovat näet päättäneet käydä lelulainaamossa heti samana päivänä. He menevät hissillä 14. kerroksesta alas vilkasliikenteiselle kadulle. Matka jatkuu herra Keltaisen lääkekaupan ja Kevään perheen silkki-kaupan ohi liikennevaloihin. Pui Jan ja äiti odottavat vihreätä valoa. Tyttö puristaa äitiä kädestä ja pyyhkii hiekkä otsalta. On kuuma.

Lelulainaamon ovella heitä on vastassa leikinohjaaja. Hän kertoo, että sisällä on kaksi osastoa, leikkihuone ja lainaamo. Pui Jan kurkistaa leikkihuoneeseen. Tytöt pukevut parhaillaan barbinuk-

keja, ja pojat ovat lattialla vatsallaan junaradan ympärillä. "Ihania nukenvaunuja ja nukkeja!" Pui Jan ajattelee. Leikkihuoneessa saa leikkiä ja lainaamosta lainata leluja kotiin. Leikinohjaaja kertoo, että lelulainaamossa pidetään myös lapsille kerhoa. Siellä kerrotaan Jeesuskesta, opitaan uusia lauluja ja leikkejä.

Lelulainaamon puolella Pui Jan katselee täysiä hyllyjä. Tämä on ihan kuin lelukauppa. Hän miettii, lainaisiko leikki-pianon vai ensiapulaukun. Pui Jan valitsee ensiapulaukun.

Isoäiti ja koululaiset ovat jo kotona, kun Pui Jan ja äiti palaavat. Pui Jan kertoo lelulainaamosta. Illalla Luumun perheessä leikitään sairaalaa. Pui Jan on sairaanhoitaja. Hän kuuntelee potilaitten keuhkot ja rokottaa heidät.

Keskustelu

Ota muutamia Hongkongissa valmistettuja leluja keskustelua varten. Mukana voi olla myös Suomessa valmistettuja leluja. Tarkastele lasten kanssa, mitkä lelut on tehty Hongkongissa ja mitkä Suomessa.

Millaisia leluja sinulla on?

Mistä lelusta pidät eniten?

Keneltä olet saanut lelusi? /
Kuka on sen valmistanut?

Mistä lelusi on ostettu?

Millaisia leluja on hongkongilaisessa
lelulainaamossa?

Minkälaisilla leluilla Pui Jan leikkii?

Missä Pui Jan leikkii?

Mitä leluja Pui Jan lainasi lelulainaamosta?

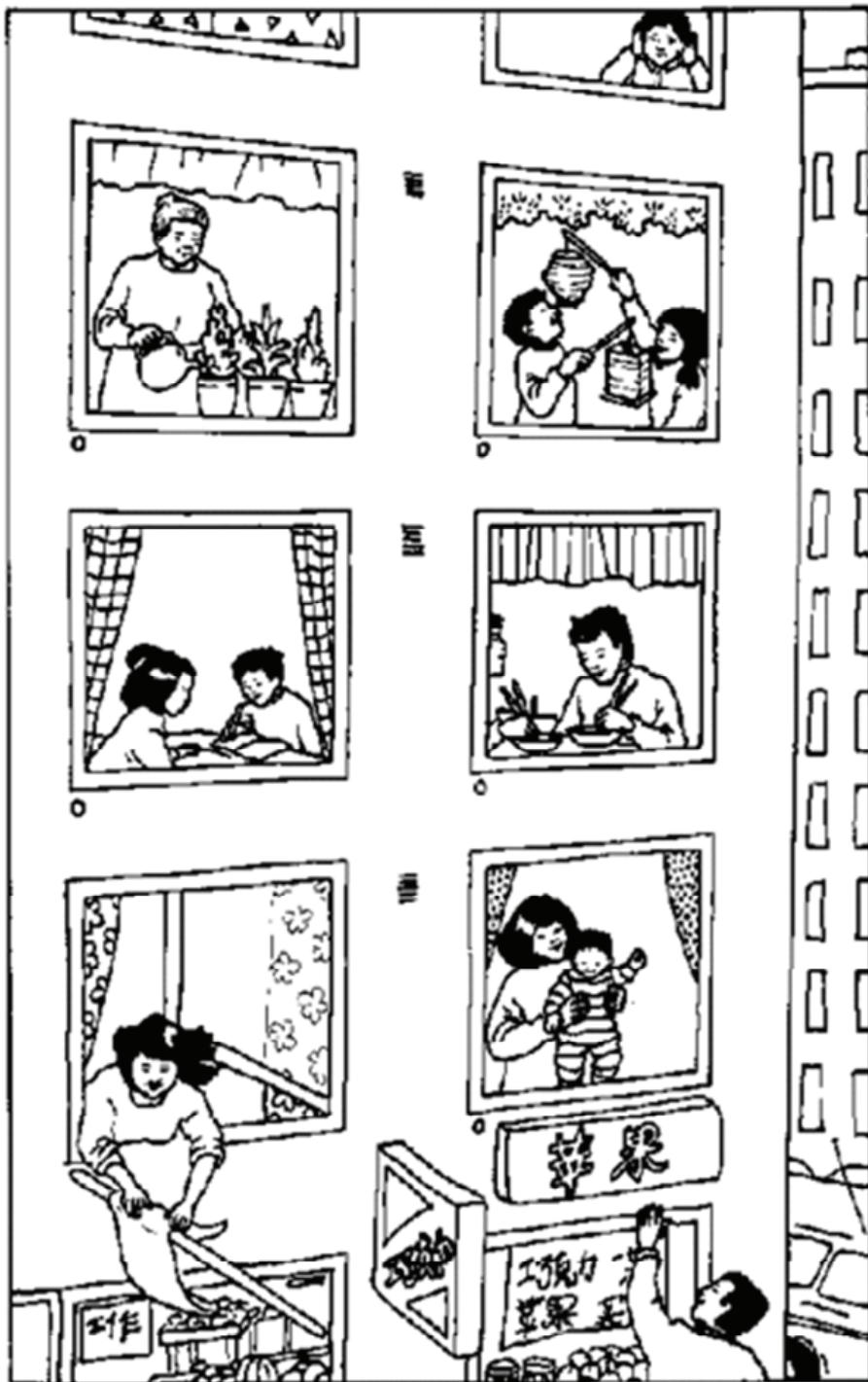
Mitä Pui Jan leikki kotona perheensä kanssa?

Tehtävä

Mitä kerrostalon kodeissa tapahtuu?

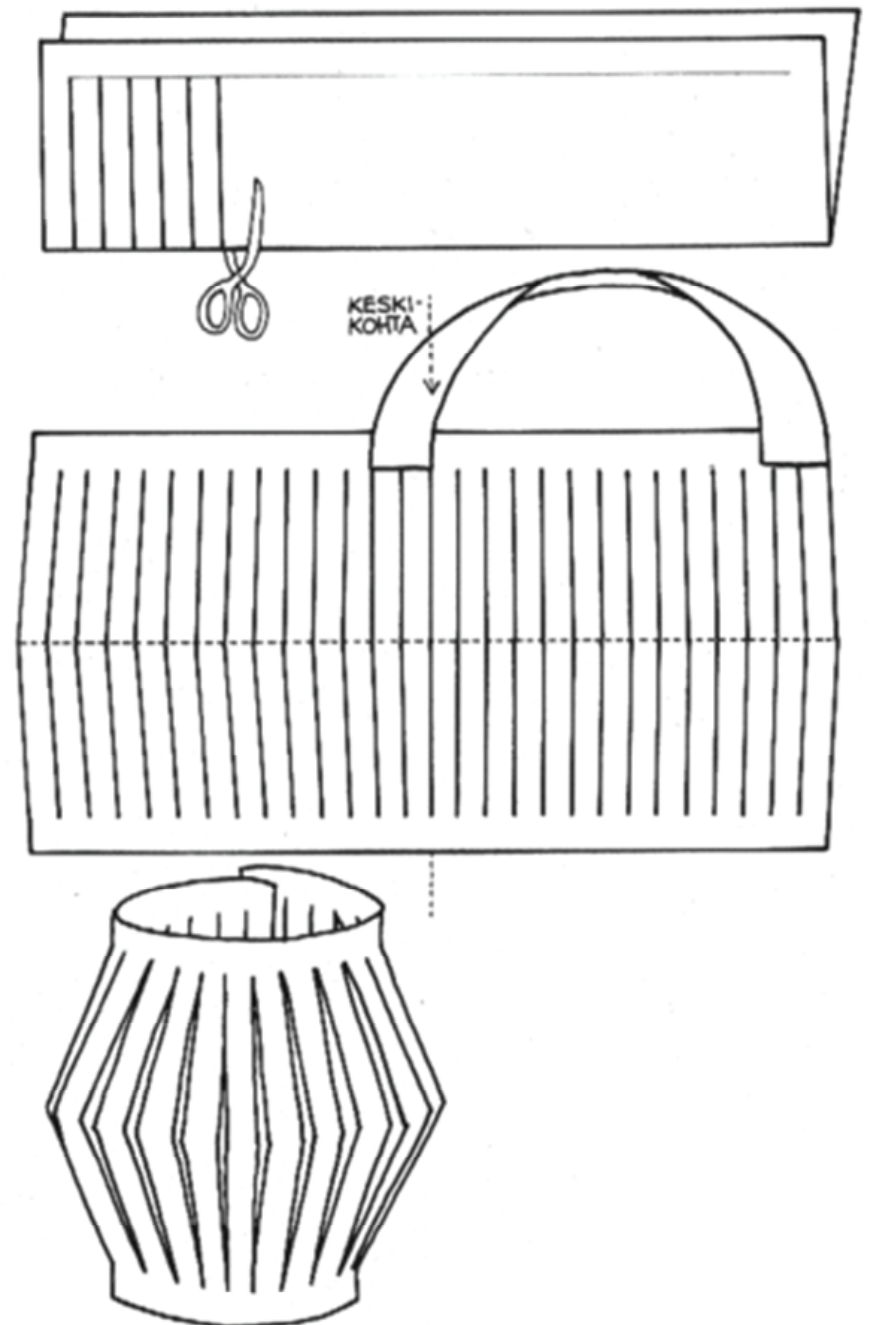
Minkälaisia ihmisiä kodeissa asuu? Minkäväriset hiukset heillä on? Mitä kodeissa tehdään? Kenelle äiti ja vauva vilkuttavat? Minkälaisilla ruokailuvälineillä pojat syövät? Minkälaisessa kodissa sinä asut?

Tulosta seuraavalta sivulta hongkongilainen kerrostalokuva em. keskustelua varten!

Askartelu

Tee kiinalainen lyhty I

Askartelu

Tee kiinalainen lyhty II

Tarvikkeet:

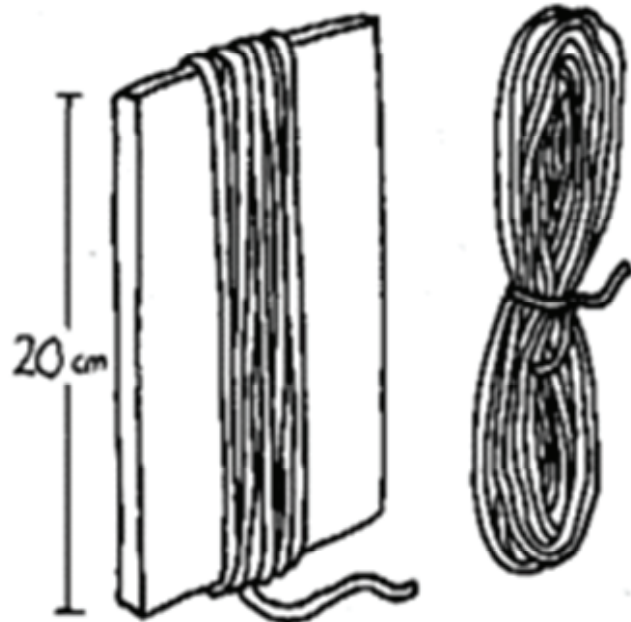
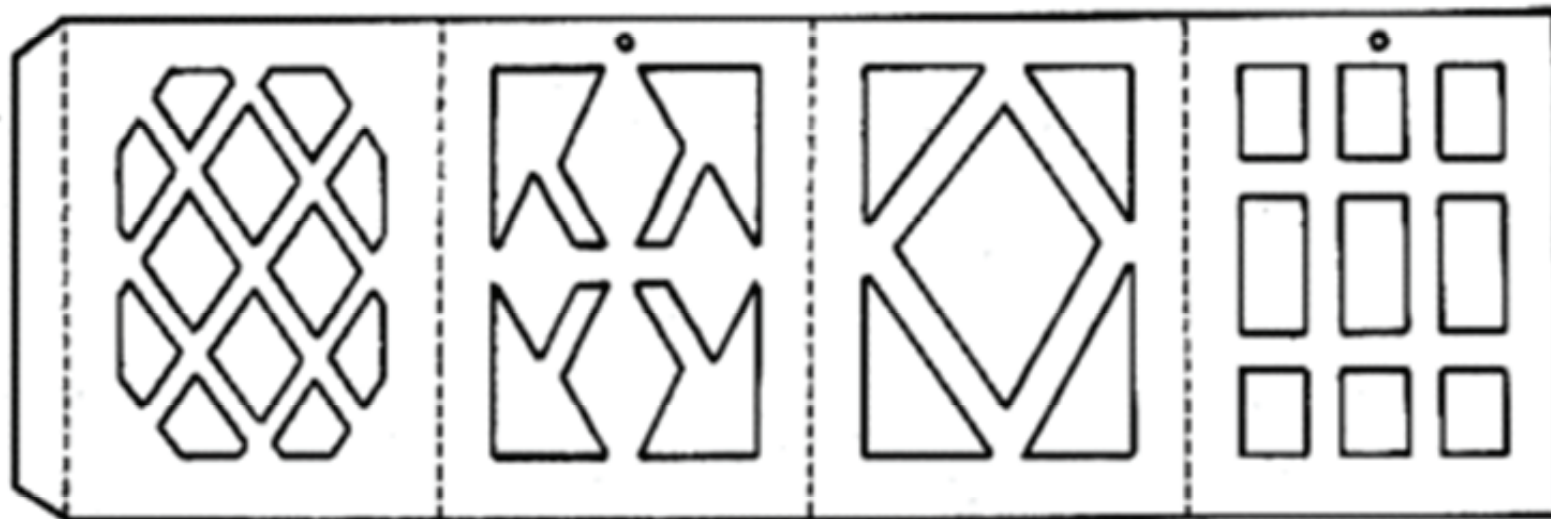
Kartonkia
Värillistä sellofaania tai
silkkipaperia
Liimaa
Nyöriä
Tupsuihin puuvillalankaa

Leikkaa suorakaiteen muotoinen pala kartongista. Taita se neljään yhtä suureen osaan. Jätä lyhdyn sivuihin 2 cm:n liitospalat. Viistoa liitospalan kulmat.

Piirrä aukkoja varten lyhdyn sivuille piirrokset mallin mukaan. Pistelee aukot. Liimaa aukon päälle nurjalle puolelle värillistä, läpikuultavaa paperia.

Taittele ja liimaa lyhty kokoon.

Tee kahden sivun yläreunaan reiät ja pujota nyöri.

Tupsu lyhtyyn

Kieputa kirjan ympärille lankaa. Irrota vyyhti. Solmi keskeltä. Taita kaksinkertoin. Tee 1,5 cm:n päähän yläreunasta sidos. Leikkaa langanpäät auki. Solmi tupsut, yksi kappale joka kulmaan.

PAKISTAN

Lubna menee kouluun

"Minä olen Lubna. Olen viisi vuotta vanha ja menen Jamilin kanssa kouluun. Viisivuotiaat saavat mennä.

Minulla on valkoiset pussihousut ja sininen tunic, joka ulottuu polviin asti. Tyttöillä on myös valkoinen huivi. Koululaisella pitää olla sellaiset vaatteet, muuten opettaja lähettää hänet kotiin. Talvella pidän punaista villatakia.

Koulumerkki pitää olla aina rinnassa. Silloin kaikki kadullakin tietävät, että Lubna menee kouluun. Merkissä lukee koulun nimi ja siinä on ristin kuva, koska käyn kristillistä koulua. Naapurin Laila on muslimi ja hän käy toista koulua. Hänen merkissään on puolikuu.

Mutta laukussa meillä on samat tavarat. Vihkoja ja kyniä, aapinen ja pieni liitutaulu ja 'sleeti', kivinen kynä, jolla siihen kirjoitetaan. Sitten jokaisella pitää olla vielä puutaulu, 'tahti', ja pala savea, mustepullo ja bambukynä. Minun mustepulloni töhri koko laukun.

Mummo oli vihainen ja sanoi äidille ja isälle, ettei minua pidä lähettää kouluun. Menköön Jamil kun on poika. Mutta äiti ja isä sanoivat, että kyllä tyttöjenkin pitää oppia lukemaan. Sitten Lubna voi lukea isälle ja äidille lehteä.

Kun rupean kirjoittamaan, hankaan märkää savikokkareta puulautaan. Panen sen hetkeksi aurinkoon kuivumaan. Mustetta sekoitan pulverista. Ja sitten kirjoitan bambutikulla saviselle taululle. Kun koulu loppuu, pesen taulun vesihanalla, ja se on taas aivan tyhjä.

Me kirjoitetaan maahankin, tikulla. Alif, bee, pee.

Alif on vain keppi

Bee on vene, jossa on piste alla

Pee on vene, jossa on kolme pistettä alla

Ja tee on vene, jossa matkustaa kaksi pistettä

Usma panee pisteet aina väärään paikkaan ja kun opettaja hermostuu, Usma saa keppiä tai joutuu seisomaan kädet ylhäällä. En usko, että Usma oppii koskaan lukemaan sanomalehteä omalle äidilleen.

Opettaja opettaa ja me sanomme perässä samaa kuin opettaja. Niin teemme koko päivän. Joskus minua kyllästyttää. Minä haluaisin ruveta rakentamaan sanoja. Keksinkin, että alifista ja beestä voi tehdä ABBA. Se tarkoittaa isää."

PAPUA- UUSI-GUINEA

Badruwame on raamatunkääntäjä

*Sinikka Saari kertoo raamatunkäännöstyöstä
Papua-Uudessa-Guineassa:*

"Istuin papualaistalossani Ilmestyskirjan käännös edessäni pöydällä. Palmunlehdet kahisivat hiljaa tuulessa peltikattoa vasten, ja läheisessä viidakossa lauloivat linnut päivän helteestä huolimatta. Ovelta kuului koputus.

- Astu sisään.
- Päivää, lapseni, sanoi tulija, noin 50-vuotias Badruwame.
- Päivää, isäni, vastasin ja pyysin pitkää tummaa papualaista peremmälle. Miten Kaija ja lapset voivat?
- Hyvin he kaikki voivat, mies vastasi ja istuutui pöydän toiselle puolel.

Badruwame on yksi kylän vanhimmista ja seurakunnan vastuuhenkilö. Hänellä on vaimo Kaija, jonka hän on ryöstänyt nuoruudessaan vaimokseen. Heillä on kymmenen lasta. Badruwame on työtoverini raamatunkäännöstyössä. Hän kääntää Raamattua omalle kielelleen, binen kielelle.

Annoin kopion Ilmestyskirjan käännöksestäni Badruwamelle ja selitin:

- Tarkistetaan tämä samalla tavalla kuin muutkin Uuden testamentin käännökset. Sinä saat lukea tekstin ääneen. Jos jokin paikka tuntuu epäselvältä, sano se heti, niin voimme keskustella siitä. Tiedäthän, että bine ei ole kieltäni ja teen paljon virheitä.

Mies pani mustasankaiset silmälasit nenälleen ja alkoi lukea ensimmäistä jaetta. Päästyään sen loppuun hän sanoi:

- Tämä näkyykin olevan Raamatun tärkein kirja.
- Miten niin? Minä ihmettelin.
- Koska tämä on ilmestys. Me bineliset uskomme, että kaikista tärkeimmät asiat ilmoitetaan ensin joko yöllä unessa tai päivällä näyssä, ja sen jälkeen ne sitten varmasti tapahtuvat.

Miehen katse kääntyi paperiin ja hän jatkoi lukemista. Kävimme kirjan läpi jae jakeelta. Korjasimme virheitä ja pysähdyimme ihmettelemään outoja, nopeasti vaihtuvia tapahtumia.

Luimme eteenpäin ja tulimme kohtaan, jossa puhutaan uudesta taivaasta ja uudesta maasta.

- Nyt minä ymmärrän, mihin kristinusko tähtää, Badruwame innostui: vain Jeesukseen uskovat pääsevät taivaaseen. Siellä ei tarvitse hikoilla kuumassa auringossa ja kovassa työssä, siellä ei ole sairautta eikä tarvitse itkeä kuollutta, koska kuolemaa ei enää ole.

Muutaman jakeen jälkeen Badruwame sanoi:

- Eihän taivaaseen kukaan pääse, sillä onhan jokainen jotain pahaa tehnyt.
- Odota, luetaan eteenpäin, sanoin.

Miehen silmät liikkuvat paperilla nopeasti eteenpäin. Kiihkeästi hän etsi vastausta syyllisyyskysymykseen ja löysi sen viimeisestä luvusta:

"Autuaat ovat ne, jotka pesevät vaatteensa, että heillä olisi valta syödä elämän puusta ja he pääsisivät porteista sisälle kaupunkiin."

- Nyt ymmärrän. Jeesuksen veri on pesuaine, jolla ihminen saa itsensä puhtaaksi päällään olevista pahoista teoista. Kuule, ei luetakaan ensi sunnuntaina kirkossa Matteusta, vaan luetaan tästä Ilmestyskirjasta kolme viimeistä lukua, niin kaikki muutkin saavat tietää tästä kaupungista ja siitä, miten sinne pääsee."

Havainnollistaminen ja keskustelu

Tarvikkeet:

Banaani, pähkinä, kalan kuva, Raamattu, oheiset binenkieliset sanat monistettuina, värikyniä.

Suomalainen raamatunkääntäjä Sinikka Saari Papua-Uudesta-Guineasta kertoo:

Asuin binelisten rakentamassa talossa ja opettelin heidän kieltään. Aluksi en pystynyt puhumaan ihmisille, kun en osannut binen kieltä yhtään sanaa. Waljagai-niminen isoäiti oli opettajani. Osoitin sormella esineitä isoidille ja hän sanoi minulle niiden nimet. Kun osoitin BANAANIA, hän sanoi minulle: "DOOBALI."

Sanoin sanan muutaman kerran hänen perässään ja sitten kirjoitin sen vihkooni.

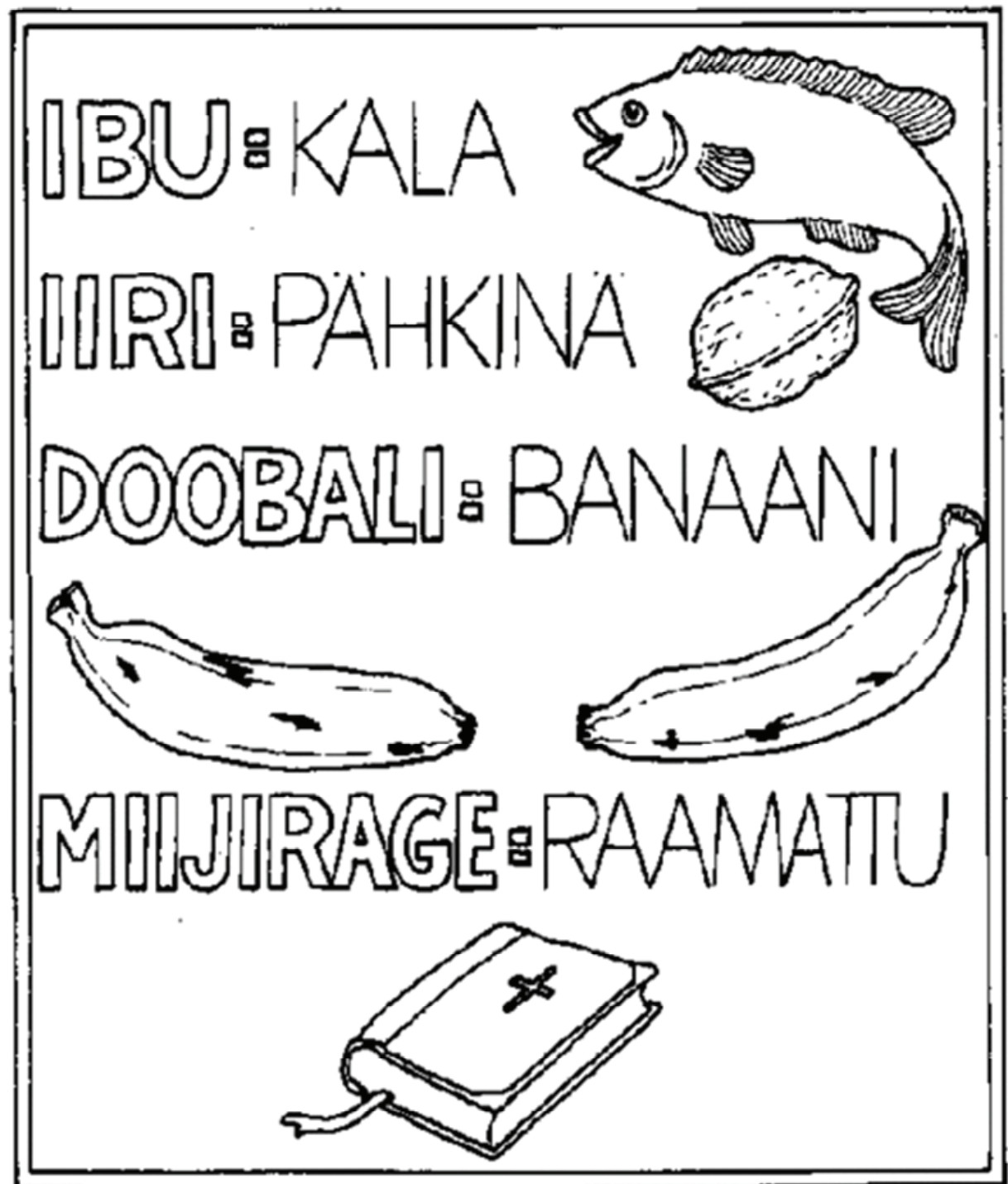
Sen jälkeen osoitin vadissa olevaa KALAA isoäidille ja hän sanoi: "IBU."

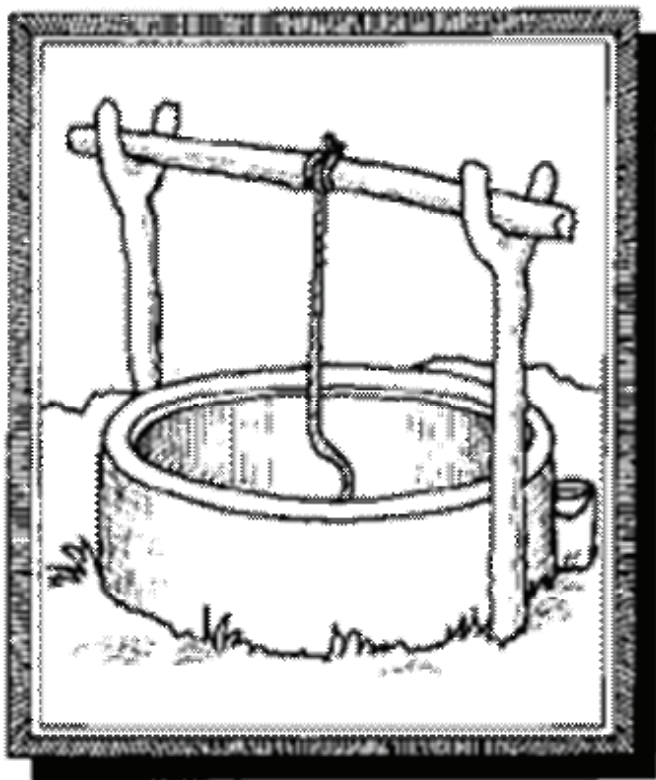
Otin kalan käteeni ja hän nyökytteli hyväksyvästi: "IBU."

Kirjoitin ibu-sanon vihkooni.

Osoittelemalla esineitä sain niiden nimet selville. Kirjoitin kaikki vihkooni ja opettelini ne ulkoa. Sen jälkeen osasin jo vähän puhua.

Ohje: Lapset istuvat piirissä. Toimit itse raamatunkääntäjänä, kuten Sinikka Saari. Osoita sormella edessä olevia tarvikkeita: banaani, pähkinä, kala ja Raamattu. Lapset sanovat sinulle esineen suomeksi. Sinä vastaat lapsille binen kielellä. Lapset toistavat binenkielisen sanan. Jatka sanojen opettamista. Lapset saavat vielä maistaa, haistaa ja kosketella esineitä. Koristele sanat.

Kaivo täyttyy

Aurinko nousee Fisselin kylässä. Uninen aamu-tuuli pyyhkäisee kuivaa maata ja kahisee hiljaa palmujen latvoissa. Mangopuusta kuuluu aivan pieni haukotus. Herra Tulipeippo on juuri herännyt ja juttelee rouvansa kanssa. Mangopuu, jonka oksalla herra ja rouva Tulipeippo istuvat, kasvaa kuivuneen vesikuopan vieressä. Fisselin kylässä ei ole satanut pitkään aikaan. Oikeissa kaivoissa on vain vähän vettä, ja vesikuopatkin ovat kuivuneet rutikuiviksi. Maa on ruskea ja halkeilee auringon paahteessa. Ihmisillä ja eläimillä on jano. Äidit kantavat vettä kaukaa toisesta kylästä vesistöissä päänsä päällä.

Mutta mangopuu on vielä vihreä ja kaunis. "Eritäin sopiva lintuperheen asunnoksi", sanoo herra Tulipeippo. "Ja kolme kaunista munaamme voivat hyvin", rouva Tulipeippo kujertaa. Se järjestelee kirkkaita sulkiaan nokallaan ja on tyytyväinen ulkonäköönsä. Äkkiä se pysähtyy. Pojat lähestyvät mangopuuta. He tapaavat kiipeillä sen oksilla. Joskus he ravistelevat puuta niin, että Tulipeipojen pesä on putoamaisillaan. Rouva Tulipeippo lentää kiireesti pesään, ja herra Tulipeippo pitää vahtia pesän ulkopuolella.

Pojat kävelevät puun alle ja puhelevat innokkaasti. "Eivätkö he kiipeäkään puuhumme?" kuiskaa rouva Tulipeippo. Pojat jatkavat keskusteluaan eivätkä edes vilkaise mangopuuhun. Tulipeipot kuuntelevat henkeään pidätellen.

- Mitä, meidän kylään kaivo? Mistä sinä sen kuulit? - Isä kertoi. - Hän oli eilen kyläpäällikön luona ja tapasi siellä lähetystyöntekijän, joka lupasi rakentaa meille kaivon. Kaivonrakentajien auto voi olla täällä jo tänään.

Pojat tanssivat puun alla ja laulavat:

*Poto poto poto
vesi lotisee.*

*Kaivo täyttyy
virrat paisuu
karja hyppelee...*

Fisselin kylässä alkaa tapahtua. Kaivonrakentajien kuorma-auto nostureineen ajaa huristaa pölyistä tietä kylään. Kaivontekijät asettavat työvälineet mangopuun alle ja ryhtyvät kaivamaan. Kyläläisiä alkaa kerääntyä kuivuneen vesikuopan lähelle. Aikuiset juttelevat keskenään. Lapset leikkivät ja tönivät toisiaan. Aikuisten täytyy koko ajan pitää lapsia silmällä, etteivät nämä putoa kuoppaan.

Miehet rakentavat kuopan yläpuolelle telineen, johon kiinnitetään köysi. "Minä kaivan ensin", sanoo eräs miehistä. Hänet lasketaan köyden avulla kuoppaan. Mies kaivaa kuivaa, kovaa maata. Toiset hinaavat ämpäriä ylös, kun se täyttyy. Miehet kaivavat vuorotellen, sillä kaivaminen on raskasta työtä.

Kun kaivo on tarpeeksi syvä, he laskevat nosturilla kaivonrenkaat. Vesi alkaa pulputa, mutta miehet jatkavat kaivamista ja renkaiden laskemista. Vihdoin kaivo on valmis. Fisselin kylän naiset tulevat täyttämään kaikki astiat puhtaalla vedellä, ja eläimet saavat juoda kyllikseen. Lapset kaatavat vettä isoon astiaan ja ottavat kylpyjä. He roiskivat vettä toistensa päälle ja laulavat:

*Poto poto poto
vesi lotisee
Kukat linnut
lapsukaiset
kaikki iloitsee.*

Sillä aikaa herra ja rouva Tulipeipon kolme pientä poikasta ovat kuoriutuneet. Rouva Tulipeippo viertää onnellisena: "Nyt meilläkin on oma uimaallas." Sillä se tarkoittaa pieniä vesilätäköitä, joita syntyy, kun täysistä vesiastioista läikkyy vettä maahan.

Kristina Fernström

Rakennetaan kaivo

Rakenna lasten kanssa senegalilainen kaivo kerhotilaan tai ulos. Lapset voivat tehdä myös pienen "minikaivon", jota voi pitää pöydällä.

Tarvikkeet:

Kaksi haarakeppiä
Yksi keppi, joka tulee vaakasuoraan keppien päälle
Narua
Kevyt ämpäri
Muovinen iso vesiastia
Tiiliä tai aaltopahvia

Kepit saavat olla melko tukevia. Jos kaivo on ulkona, kepit voi kaivaa maahan. Jos ollaan sisällä, pystykepit pitää tukea kivillä tai kepit pannaan kahteen hiekkaämpäriin. Pystykeppien haaroihin pannaan keppi vaakasuoraan. Muovisen vesiasian voit peittää aaltopahvilla tai tiiliskivillä. Poikkikepistä ripustetaan naru ja veden nostoastia.

Kaivolaulu

Jaakko Löytty

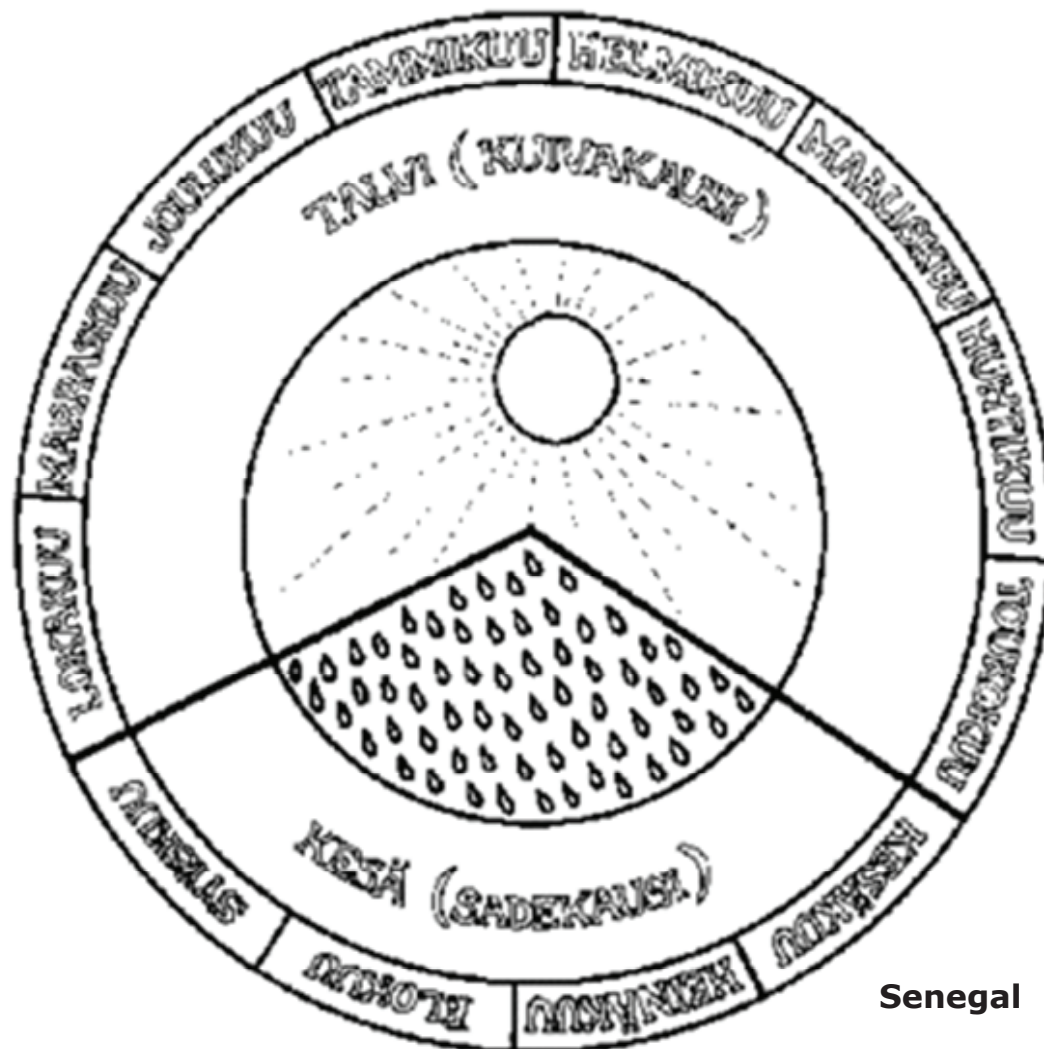

2. Nyt kaivon paikka tarkkaan täytyy ensin valita.
Sen jälkeen sangot, lapiotkin voidaan hakea.
Kun kääritään me hihat, alkaa homma sujua.
-Hei, kaiva kanssani kaivo!
3. Me kohta saadaan vettä, sangolla vain nostetaan,
ja janoinen voi juoda, kasvimaakin kastellaan.
Ei enää ole tylsää, pian päästään polskimaan.
-Hei, kaiva kanssani kaivo!

Terveisiä, SLS

Väritystehtävä
Vuodenajat Suomessa ja Senegalissa

Suomi

Senegal

TAIWAN

Herra Su

Herra Su on kiinalainen. Hän pitää pyhäkoulua Pingtungin kaupungissa Taiwanissa. Hän on tunnettu mies Pingtungissa. Lapset tervehtivät häntä kadulla ja aikuiset tulevat keskustelemaan hänen kanssaan kaupoissa ja torilla.

Herra Su kutsuu lapsia pyhäkouluun. Kuumina päivinä hän vie lapset puistoon tai meren rannalle. Kirkon pihalla on tuuhea metsänliekkipuu. Sen varjoon on hyvä koota lapset. Joskus tehdään retki kalastajakylään. Silloin pyhäkoulu pidetään kiinalaisessa kalastajaveneessä.

Kun herra Su aloittaa pyhäkoulun, hän ottaa laukustaan Raamatun, kuvatauluja ja laulurullan. Laulut on kirjoitettu valkoiselle lakanakan-kaalle. Kankaat on kiinnitetty puiseen tankoon. Kun on laulun vuoro, laulurulla kääritään auki ja ripustetaan nauiaan tai puunoksaan.

Tänään on kuuma päivä. Puistopyhäkoulu on juuri päättynyt. Herra Su pyyhkii mietteliäänä hiekiä otsaltaan. Pyhäkoulussa oli tänään muutamia uusia lapsia.

Herra Su kertoi lapsille, että taivaan Isä on kaikkien ihmisten isä. Taivaan Isän lähellä on hyvä olla. Hänelle voi rukouksessa kertoa kaikenlaisia asioita. Pyhäkoulussa oli myös pieni poika, jota toiset lapset kutsuivat Didiksi, pikkuveljeksi. Pikkuveli kysyi monta kysymystä. Hän halusi tietää, mihin temppeliin hän voi mennä katsomaan taivaan Isän patsasta. Pikkuveli oli käynyt isoäiti Luumun kanssa ahkerasti temppelissä, mutta hän ei ollut koskaan kuullut Jumalasta, jota kutsutaan Isäksi. Temppelissä hän oli nähnyt Sodan jumalan, Meren jumalattaren ja Korvan jumalan.

Missä temppelissä on tämä taivaan Isä? Onko hän yhtä pelottavan näköinen kuin Sodan jumala ja Korvan jumala?

Pikkuveli oli kuunnellut tarkkaavaisena pyhäkoulussa. Hän viittasi ihan kuin oikeassa koulussa ja kysyi monta kysymystä. Herra Su mais-teli teetään ja mietti, että hänen pitää mennä käymään Luumun perheen kodissa. Pikkuveljen kotona ei varmaan ole vielä käyty kertomassa taivaan Isästä.

Kiinalainen voimistelu

1. Alku-asento: haaraasento, kädet rennosti sivulla.

2. Hengitä syvään, nosta kädet nyrkissä vyötärön tasolle.

3. Koukista polvet, hengitä ulos ja paina samalla käsillä vatsaa.

4. Laske kädet hitaasti sivulle.

5. Piirrä molemmilla käsillä iso vesimeloni.

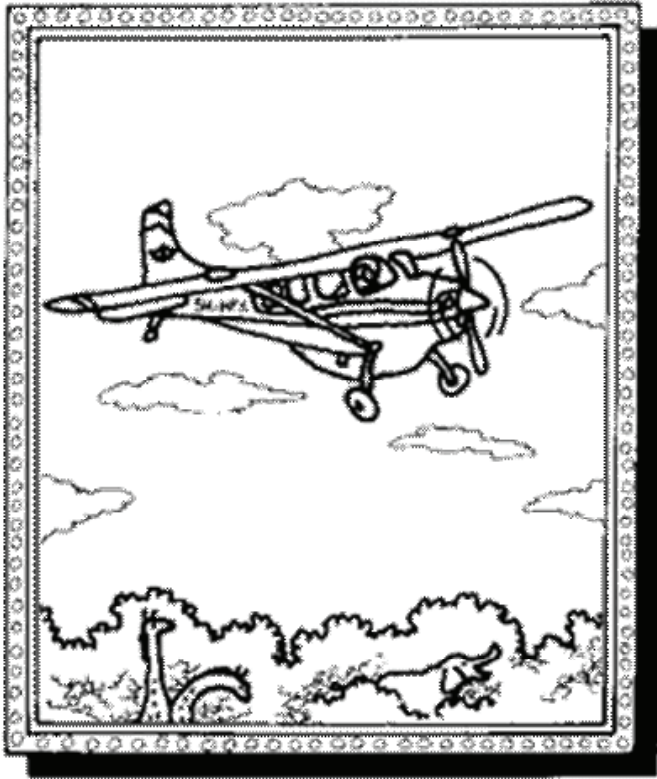
6. Kädet yhteen korkealla.

7. Halkaise vesimeloni, vie kädet alas kämmenet yhdessä.

8. Ojenna toinen puolikas vesimelonista oikealle. Astu samalla oikealla jalalla yksi askel sivulle. Kallista ruumis taakse niin, että paino on vasemman jalan päällä.

9. Sama liike vasemmalle, kun ojennetaan toinen vesimelonin puolikas vasemmalle.

Nelu lähetyslentäjän kyydissä

Kilevon kylä on kaunis. Puut ovat tuuheita ja ruoho kasvaa korkeaksi. Nelu on viisivuotias tyttö. Hän asuu Kilevon kylässä veljensä Tumainin, äitinsä ja isänsä kanssa.

Nelun ja Tumainin päivät kuluvat nopeasti. Heillä on paljon hauskoja leikkejä. Välillä he auttavat äitiä.

Tumaini käy paimentamassa melkein joka päivä isänsä karjaa. Joskus Nelu saa mennä mukaan. Sellaisina päivinä hän on onnellinen. Tumainin kanssa on hauska leikkiä. Kerran sattuu vahinko. Nelu on juoksemassa Tumainia karkuun. Hän ei huomaa maahan pudonnutta piikkistä akaasiapuun oksaa. Nelu astuu akaasiapuun piikkiin.

Kilevon kylässä on aamu. Kukot kiekuvat kilpaa ja kylän koirat venyttelevät koipiaan aamuauringossa. Äiti sytyttelee tulta nuotioon. Hän on huolissaan. Nelun jalka on turvonnut. Yöllä tyttö itki ja oli kuumeinen.

Isä lähtee hakemaan lääkäriä heti. Hän palaa hetken kuluttua lääkärin kanssa. Lääkäri sanoo, että Nelu täytyy viedä sairaalaan. Mutta miten? Kilevon kylä on kaukana sairaalasta. Sinne on

huono tie. On satanut kauan. Autot juuttuvat pehmeään tiehen. Lentokone on ainoa keino. Lääkäri tietää, että lähetyslentäjät kuljettavat syrjäisistä kylistä potilaita sairaalaan. Hän soittaa lähetyslentäjien toimistoon Dodoman kaupunkiin. Suomalainen lähetyslentäjä Eliisa lähtee heti lentokoneella Kilevon kylään.

Kilevon kylän ruohoisella lentokentällä alkaa tapahtua. Isä kantaa Nelun sylissään kentän laitaan. Lääkäri kävelee kaiken aikaa heidän rinnallaan ja hoitaa Nelua. Kyläläiset kokoontuvat ihmettelemään kentän laitaan. Pian kuuluu lentokoneen pörinää. Ääni vahvistuu vähitellen. Kaikki tuijottavat taivaalle. Jännittävästi vaappuva pieni lentokone tekee kierroksen kentän ympäri. Hiekka põlisee, kun se laskeutuu. Hetkessä kyläläiset piirittävät koneen.

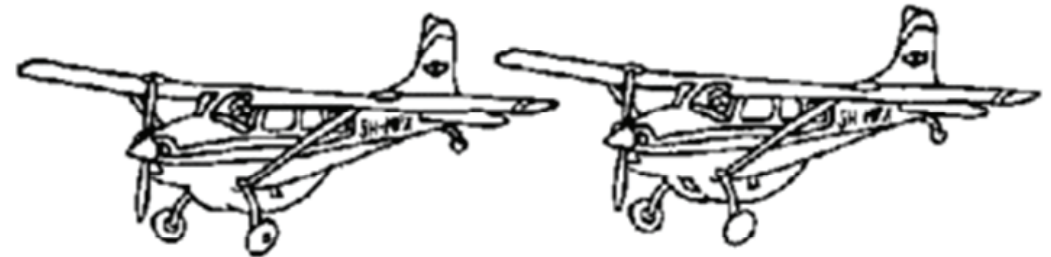
Lentäjä Eliisa ja isä nostavat Nelun koneeseen. Tumaini juoksee Eliisan luokse. Hän on löytänyt Nelulle hiiren leikkikaveriksi sairaalaan. Eliisa sanoo, etteivät hiiret pidä lentämisestä. Niiden tulee paha olla lentokoneessa. Mutta Nelu ei ole siitä pahoillaan. Hän on liian väsynyt ajattelakseen leikkimistä. Äiti nousee myös koneeseen, sillä hän menee Nelun mukana sairaalaan. Eliisa neuvoa häntä kiinnittämään turvavyön. Sitten Eliisa rukoilee taivaan Isän varjelusta matkalle. Kohta hän käynnistää koneen moottorin, kääntyy kiitoradalle, ja niin lähdetään sairaalaan.

Nelu sairastui

Jukka Saminen

2. Nelu sairastui. Kylä huolestui:
Maantie Kilevon aivan mahdoton.
3. Viisivuotiaan kipu kasvaa vaan.
Ääni radion matkalla jo on.
4. Liisa-lentäjän, hyvän ystävän,
viesti tavoittaa, Liisan matkaan saa.
5. Halki ilmojen, yli huippujen
Liisa koneellaan avun tuoda saa.
6. Nelu sairaalaan pääsee ajallaan.
Riemu loputon Nelun, Kilevon.

A ☐

B ☐

C ☐

D ☐

E ☐

F ☐

Etsi samanlaiset lentokoneet

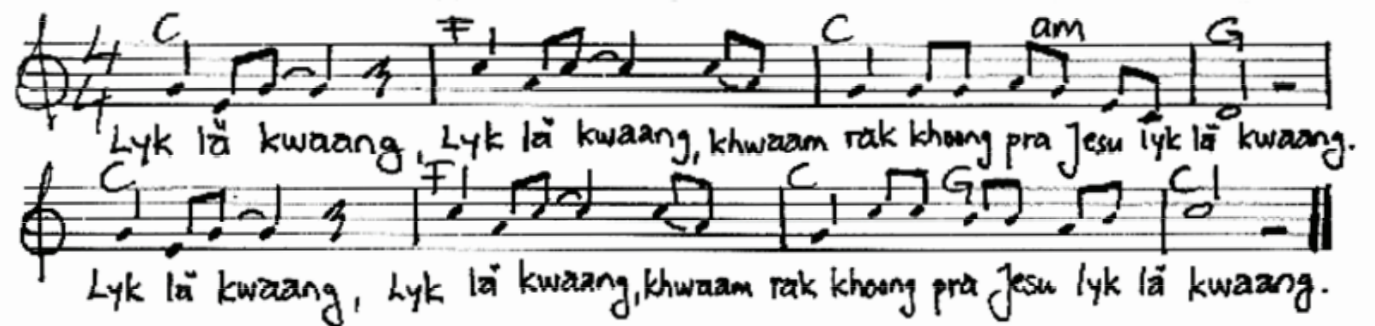
THAIMAA

**Terveisiä banaanipuun
päiväkodista!**

Thaimaalaiset kirjoittavat itse tällaisilla kirjaimilla

ขอบคุณ ครั้บ สวัสดีครั้บ
ขอบคุณคะ สวัสดีคะ

Thainkielinen laulu, joka kuuluu suomeksi:
Syvälle, laajalle Jeesuksen rakkaus ulottuu.

PIIRRETÄÄN, MAALATAAN
JA ASKARRELLAAN. VESILEIKKI JA
PALAPELIN KOKOAMINEN ON HAUSKAA.

JOKA AAMU MEILLÄ ON YHTEINEN LAULUHETKI.
PUHUMME JEESUKSESTA JA OPETTAJA KERTOO
RAAMATUN KERTOMUKSIA. SITTEN SYÖDÄÄN JA
MENNÄÄN PÄIVÄUNILLE.
JOSKUS LEIVOMME PIKKULEIPIÄ. OPETTAJA
LUKEE OHJEEN KEITTOKIRJASTA JA TEEMME
TAIKINAN. KUN OLEMME PAISTANEET NE, JAAMME
JOKAISALLE YHTÄ MONTA PIKKULEIPÄÄ.

TERVEISIÄ SUOMALAISILLE
LAPSILLE.
HEI HEI! SAWATDII KHA!

TOMMI, KAIJA JA
BANAANIPUUN
PÄIVÄKODIN LAPSET

Kaija ja Tommi

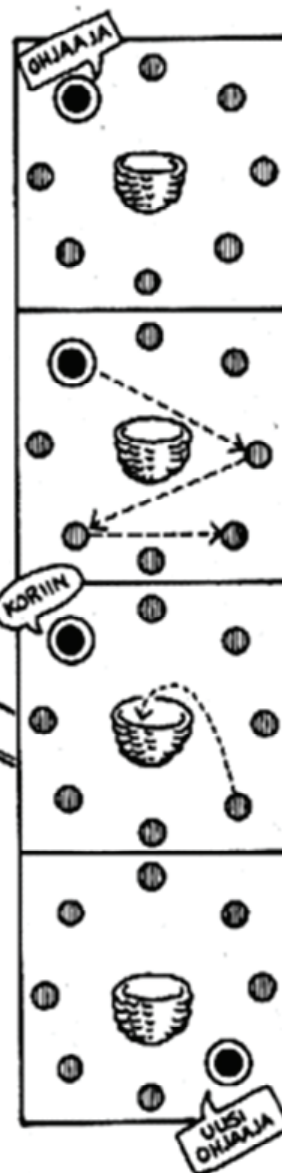

ORAVANPESÄLEIKKI (Kalook kau poong)

Leikkijät jaetaan kolmen hengen ryhmiin.
Kaksi muodostaa pesän tarttumalla toisiaan
käsistä. Kolmas on orava pesässä näiden
kahden välissä.

Komentosanat:

PESA (lang) Kaikki jäävät paikalleen.
ORAVA (kalook) Oravan täytyy lähteä
vanhasta pesästä ja etsiä uusi tyhjä pesä.

PALLOLEIKKI (Song bon long takraa)

Välineet: Pallo ja kori.

Lapset seisovat piirissä kukin yhtä kaukana
korista. Yksi lapsista on leikinhjaaja. Hän
sanoo sen lapsen nimen, jolle pallo heitetään,
esimerkiksi Pekka. Kun hän sanoo KORIIN,
pallon saanut heittää sen koriin ja vaihtuu
leikinhjaajaksi.

Tunnetko Tungen

Tung on viisivuotias poika. Tungen perhe muutti Suomeen, kun hän oli pieni vauva. Heidän täytyi lähteä Vietnamista, koska siellä oli sota.

Perheessä on viisi lasta. Pojat ovat Tuan, Anh ja Tung ja tytöt Phuong ja Tu. Mummo ja vaari asuvat Vietnamissa.

Äidin ja isän kanssa Tung puhuu vietnamia ja kaverieitten kanssa suomea.

Kotona syödään vietnamilaista ruokaa: riisiä, vihanneksia, kanaa ja kalaa. Päiväkodissa Tungen herkkua on lihapulla ja nakit.

Tungen kotona ei vietetä joulua. Sen sijaan heillä on kuunjuhla ja uusi vuosi. Uutena vuotena annetaan lahjoja ja otetaan käyttöön uudet vaatteet.

Keskustelua

Mistä maasta Tung muutti Suomeen?

Missä Tungen mummo ja vaari asuvat?

Miksi perheen täytyi lähteä Vietnamista?

Mitä kieltä Tung puhuu?

Minkälaisia juhlia Tungen kotona vietetään?

Minkälaista ruokaa Tung syö?

Vietnamilainen perhoslaulu

Kia con buom vang,
kia con buom vang.
Xoe doi canh, xoe doi canh.
Tung canh bay len cao toi,
tung canh bay len cao toi.
Em ngoi xem, em ngoi xem.

Tuolla on perhonen,
tuolla on perhonen.
Keltainen, keltainen.
Heiluttaa siipiä,
heiluttaa siipiä.
lentää pois, lentää pois.
Sävel: Jaakko kulta

1. Pie - ni poi - ka syn - tyi maa - han, jos - sa ti - laa ol - lut ei.

Jou - tui jät - tä - mään hän ko - din. Ko - ne - poh - joi - seen vain vei.

Kuoro: Pa - ko - lai - nen, pa - ko - lai - nen, pie - ni Tung, pa - ko -

lai - nen. Ih - me - tel - len o - dot - taa rin - nal - len - sa kul - ki - jaa.

2. Lentokone saapui maahan,
oli ilta tammikuun.
Turvapaikan täältä saahan,
kodin toverit ja muun.
Pakolainen, pakolainen,
pieni Tung-pakolainen
ihmetellen odottaa
rinnallensa kulkijaa.

3. Kylmyys tuntuu kipeältä.
Ymmärtää ei kieltä voi.
Kaukana on koti täältä,
ikävää jo sydän soi.
Pakolainen, pakolainen,
pieni Tung-pakolainen
ihmetellen odottaa
rinnallensa kulkijaa.

4. Tung olkoon ystävämme.
Yhteys löytyy, polun pää.
Rikkauden tuo elämäämme.
Katse hymyyn lämpiää.
Pakolainen, pakolainen,
pieni Tung-pakolainen
ihmetellen odottaa
rinnallensa kulkijaa.